

**PROGRAM WYCHOWAWCZO –
PROFILAKTYCZNY**

**Państwowej Szkoły Muzycznej I stopnia
im. Teodora Leszetyckiego w Łańcucie
na rok szkolny 2024/2025**

Podstawy ogólne programu wychowawczo-profilaktycznego

Państwowa Szkoła Muzyczna I stopnia im. Teodora Leszetyckiego w Łąncucie obejmuje swoją pieczę wszystkich uczniów tej placówki. Naszą społeczność tworzą uczniowie wraz z rodzicami, dyrekcja oraz całe grono pedagogiczne. Za cel postawiliśmy sobie współpracę, którą cechuje serdeczność, szacunek oraz postawa pełna wzajemnej tolerancji i zrozumienia wobec siebie.

Podstawa prawna

1. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r.
2. Powszechna Deklaracja Praw Człowieka.
3. Konwencja o Prawach Dziecka przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych dnia 20 listopada 1989 r.
4. Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty.
5. Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe.
6. Ustawa z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela.

Charakterystyka szkoły i środowiska lokalnego

Państwowa Szkoła Muzyczna I stopnia im. Teodora Leszetyckiego jest państwową placówką, nauka w szkole jest bezpłatna. Szkoła umuzykalnia, rozwija zdolności i zainteresowania muzyczne uczniów oraz przygotowuje do dalszego kształcenia w szkole II stopnia. Prowadzone są zajęcia indywidualne na fortepianie, skrzypcach, wiolonczeli, gitarze, flecie, saksofonie, klarncie, trąbce, puzonie, tubie, akordeonie, perkusji oraz grupowe z podstaw rytmiki, kształcenia słuchu, audycji muzycznych, wiedzy o muzyce, chóru i zespołów instrumentalnych.

Nauka odbywa się w dwóch cyklach: 6 letnim – dla dzieci w wieku 6-9 lat i 4 letnim dla dzieci starszych w wieku 10-15 lat. Kadra szkoły to wykwalifikowani pedagodzy, absolwenci akademii muzycznych zapewniający uczniom wysoki poziom nauczania.

Państwowa Szkoła Muzyczna I stopnia im. Teodora Leszetyckiego w Łąncucie:

- przekazuje wiedzę i umiejętności w sposób dostosowany do możliwości i zdolności uczniów;

- daje możliwość obcowania z naturalnym dźwiękiem instrumentów klasycznych i rozbudza wrażliwość na piękno;
- stwarza swoim podopiecznym możliwość prezentowania zdobytych umiejętności na licznych szkolnych koncertach oraz innych imprezach muzycznych w mieście i regionie;
- zachęca do własnej twórczości i do dzielenia się nią poprzez liczne występy.

Uczniowie szkoły są laureatami konkursów regionalnych, jak i ogólnopolskich.

Szkoła współpracuje z wieloma instytucjami na terenie Łańcuta i w okolicy.

Uczniami szkoły są dzieci i młodzież z Łańcuta i okolicznych miejscowości. W naszym regionie bardzo żywe są tradycje muzyczne. Działają orkiestry dęte, kapele ludowe, zespoły taneczne, obrzędowe. Po zakończonej edukacji nasi uczniowie często zasilają te formy działalności artystycznej.

Misja i wizja szkoły

Państwowa Szkoła Muzyczna I stopnia im. Teodora Leszetyckiego posiada ponad pięćdziesięcioletnią tradycję. Idąc za wzorem swego wielkiego patrona dążymy do nauczania na najwyższym poziomie oraz wspieramy i niesiemy nieocenione wartości poprzez współpracę ze środowiskiem lokalnym. Oprócz wartości jakimi są : nauka gry na wybranym instrumencie, nauka teorii muzyki oraz poszerzanie wiedzy o jej wybitnych twórcach (kompozytorach i wykonawcach), pragniemy nieść również wartości wychowawcze, aby wykształcić świadomych odbiorców muzyki, ludzi o wysokiej kulturze osobistej, jak też ludzi w pełni kierujących się wartościami humanistycznymi, szanujących siebie nawzajem oraz tolerancyjnych i wrażliwych.

Realizujemy wychowanie przez sztukę, kształtowanie wrażliwości, poczucia smaku, dostrzeganie i docenianie piękna we wszystkich jego przejawach. Uczymy jednocześnie dyscypliny, skromności, zachowań racjonalnych – przynoszących jak najwięcej efektów. Pragniemy, aby wdrażać uczniów do wytrwałości, ambicji w dążeniu do celów, pozytywnego myślenia, kultury bycia i zachowania opartego na polskiej tradycji, która głosi, że bycie artystą to rodzaj nobilitacji i posłannictwa.

Sylwetka absolwenta

Naszym zamierzeniem jest, by absolwent szkoły był człowiekiem twórczym, poszukującym i żyjącym w świecie wartości. Dążymy do tego, by w szkole rozwinął swoje kompetencje, umiejętności i stał się:

- 1) etyczny – odróżniał prawdę od kłamstwa, potrafił współdziałać z innymi, rozumiał sens praw i obowiązków, szanował siebie i innych, szanował dobro wspólne, dbał o estetyczny wygląd własny i otoczenia;
- 2) twórczy – rozumiał potrzebę doskonalenia i rozwijania samego siebie, rozwijał się artystycznie i aktywnie uczestniczył w życiu kulturalnym, rozwijał swoje zainteresowania, rozwiązywał zadania problemowe związane z otaczającym go światem;
- 3) samodzielny – kierował swoim działaniem, docierał do różnych źródeł informacji, potrafił dokonać wyboru wartości, radził sobie w sytuacjach problemowych, rozstrzygał wątpliwości i problemy moralne zgodnie z przyjętą hierarchią wartości, potrafił dokonać samooceny, prezentował własny punkt widzenia i uwzględniał poglądy innych ludzi;
- 4) odpowiedzialny – odpowiadał za swoje wyniki w nauce, za skutki podejmowanych decyzji, potrafił odróżnić rzeczywistość od wyobraźni, podporządkowywał się określonym zasadom życia społecznego, dbał o zdrowie i życie własne i innych w zakresie przynależnym swojemu wiekowi.

Wartości ważne dla społeczności lokalnej

W naszej szkole najważniejszą wartością jest miłość i szacunek do świata kultury i sztuki oraz samorealizacja poprzez aktywność artystyczną. Szczególną uwagę przywiązujemy do wychowania w duchu patriotycznym z poszanowaniem tradycji, historii i tożsamości narodowej. Staramy się, aby nasi uczniowie jak najczęściej występowali podczas szkolnych popisów, a także koncertowali poza szkołą. Zachęcamy uczniów, aby prezentowali się podczas spotkań rodzinnych, byli członkami różnego rodzaju zespołów w środowisku lokalnym. Dbamy aby ważną część repertuaru naszych uczniów stanowiły utwory muzyki polskiej.

Powinności wychowawcze pracowników pedagogicznych i niepedagogicznych

Edukacja szkolna powinna polegać na harmonijnej realizacji przez nauczycieli zadań w zakresie nauczania, kształcenia umiejętności i wychowania. Zadania te tworzą wzajemnie uzupełniające się i równoważne wymiary pracy każdego nauczyciela. Pełni on role: wychowawcy, dydaktyka, eksperta, opiekuna i doradcy. Nauczyciel towarzyszy rozwojowi młodego człowieka. Powinien uszanować godność osobistą ucznia, nie naruszać jego prywatnych uczuć, pozwalać na wyrażanie poglądów.

Nauczyciel powinien współdziałać mając na uwadze osobowy rozwój ucznia i tworzyć w jego świadomości zintegrowany system wiedzy, umiejętności i postaw. W swojej pracy wychowawczej powinien opierać się o przesłanki Programu wychowawczo-profilaktycznego, korzystać z różnych form szkolenia celem pogłębienia swojej wiedzy i umiejętności.

Pracownicy niepedagogiczni skupiają się przede wszystkim na obserwacji zachowania uczniów w szkole i reagowaniu w przypadku niewłaściwego postępowania. Pracownicy niepedagogiczni powinni współpracować z pracownikami pedagogicznymi, przekazywać im informacje o niepokojących zachowaniach ich uczniów, aby ci mogli podjąć stosowne działania.

Współpraca z rodzicami

Rodzice są integralną częścią społeczności szkolnej. Szkoła wspiera rodzinę w procesie wychowawczym, kultywowaniu uniwersalnych wartości i pielęgnowaniu tradycji.

Rodzice w pracy opiekuńczej i wychowawczej powinni uzyskać wsparcie poprzez:

- informacje na zebraniach z rodzicami, dotyczące problemów rozwoju dzieci i młodzieży;
- udzielanie pomocy rodzicom w rozwiązywaniu indywidualnych problemów wychowawczych;
- przedstawienie rodzicom sprecyzowanych wymagań stawianych uczniom, dotyczących pożądanых przez szkołę zachowań, zapewniających utrzymanie ładu społecznego;
- częste podawanie informacji o dziecku – szybkie reagowanie na konkretne zmiany;
- prowadzenie zajęć otwartych dla rodziców.

Zapraszamy rodziców do wspólnych działań na rzecz uczniów i szkoły przede wszystkim poprzez:

- udział w uroczystościach klasowych i szkolnych, występach artystycznych, koncertach i audycjach muzycznych;

- współorganizowanie wycieczek;
- udział w realizowaniu niniejszego programu.

Rodzice są zobowiązani do:

- dbania o właściwe wywiązywanie się dziecka z obowiązków szkolnych;
- uczestniczenia w zebraniach szkolnych;
- utrzymywanie stałego kontaktu z nauczycielami.

Ogólne założenia programu wychowawczo-profilaktycznego

Głównym celem programu wychowawczo-profilaktycznego jest wszechstronny rozwój osobowy uczniów, to znaczy taki, który uwzględnia wszystkie wymiary, a zwłaszcza artystyczny, psychiczny (poznawczy i emocjonalny), społeczny, duchowy.

Przyjęto następujące priorytety wychowawcze:

- oparcie wychowania na wartościach dobra, prawdy i piękna,
- wychowanie do odpowiedzialności,
- wychowanie w poczuciu własnej wartości i godności,
- wychowanie w szacunku dla drugiego człowieka,
- wychowanie w szacunku dla tradycji, osiągnięć kultury światowej, europejskiej, narodowej, regionalnej, zwłaszcza w dziedzinie muzyki, ale także sztuki w ogóle.

Uczestnicy i realizatorzy programu wychowawczo-profilaktycznego

Do uczestników i realizatorów ww. programu należą wszyscy uczniowie naszej szkoły oraz wszyscy pracownicy pedagogiczni i niepedagogiczni szkoły. Mają oni największy i najbliższy kontakt z uczniami, który należy wykorzystać nie tylko do realizacji celów dydaktyki artystycznej, ale również wychowawczych i profilaktycznych. Bardzo ważnymi adresatami naszego programu są rodzice, którzy są w pierwszym rzędzie odpowiedzialni za wychowanie swojego dziecka.

Plan wychowawczo-profilaktyczny na rok szkolny 2024/2025

1. Wnioski z ewaluacji programu z poprzedniego roku szkolnego.

Na podstawie ewaluacji można stwierdzić, że nastąpił postęp w wyeliminowaniu korzystania z telefonów komórkowych na terenie szkoły przez uczniów. Uczniowie są świadomi zakazu korzystania z telefonów komórkowych, jednak w każdej możliwej chwili sięgają po telefony. Z obserwacji zachowania uczniów na koncertach oraz podczas uroczystości szkolnych wynika, że większość uczniów zna zasady kulturalnego zachowania, jednak niewielka grupa uczniów w dalszym ciągu nie przestrzega przyjętych norm, wychodzi podczas koncertów, lub zachowuje się niekulturalnie poprzez ciągłe rozmowy.

2. Rekomendacje wychowawczo-profilaktyczne CEA na br. szkolny.

- Profilaktyka zdrowia fizycznego uczniów szkół artystycznych.
- Diagnoza czynników chroniących i czynników ryzyka oraz zachowań ryzykownych wśród uczniów szkół artystycznych – przeciwdziałanie narkomanii.

3. Diagnoza aktualnych potrzeb i zagrożeń szkoły.

Na podstawie przeprowadzonej diagnozy, uczniowie w trakcie pobytu w szkole, w przerwach pomiędzy zajęciami używają telefonów komórkowych. Nadmierne i niewłaściwie korzystanie z tych urządzeń może powodować wiele zagrożeń. Statut szkoły uwzględnia zapis o całkowitym zakazie używania telefonów komórkowych oraz innych urządzeń elektronicznych na terenie szkoły. W związku z tym, każdy nauczyciel oraz pracownik szkoły powinien każdorazowo zwracać uczniom uwagę na zakaz. Wyjątek stanowią sytuacje, kiedy uczniowie korzystają z telefonów komórkowych do kontaktu z rodzicami i innymi osobami, które sprawują nad nimi opiekę.

Wobec powyższego, zasadnym jest konsekwentne przestrzeganie zapisów statutu szkoły, dotyczących zakazu używania telefonów komórkowych. Każdorazowo należy zwracać uczniom uwagę, by w czasie wolnym pomiędzy zajęciami szkolnymi nie korzystali z tego typu urządzeń. Podopieczni mogą np. rozmawiać ze sobą, powtarzać wiadomości, dzielić się wiedzą, odrabiać zadania domowe. Można zasugerować im innego typu zajęcia, np. malowanie, rysowanie, spędzanie czasu w bibliotece szkolnej.

Jako pedagodzy w szkole artystycznej, kierując się dążeniem do zdrowia i higieny psychicznej uczniów, chcemy zaoferować im możliwość spędzania wolnego czasu między zajęciami w gronie koleżeńskim, co zapewne wpłynie na dobre samopoczucie oraz

prawidłowe budowanie relacji międzyludzkich. Zaproponowane przez nas sposoby spędzania wolnego czasu posłużą przypuszczalnie budowaniu wzajemnych relacji, rozwijaniu umysłu oraz poszerzeniu zainteresowań naszych uczniów, których dobro jest najważniejsze.

Drugim istotnym problemem jest niekulturalne zachowanie uczniów podczas koncertów oraz uroczystości szkolnych. Uczniowie wychodzą z sali podczas występów, korzystają z telefonów na koncertach oraz rozmawiają, przez co przeszkadzają występującym.

Nauczyciele powinni przygotowywać swoich podopiecznych do aktywnego uczestnictwa w życiu kulturalnym, kształtować właściwą postawę odbiorcy kultury i wzbudzać zainteresowanie sztuką, a w szczególności muzyką. Działania te realizowane będą poprzez występy i uczestnictwo uczniów w szkolnych popisach, udział koncertach w środowisku lokalnym, udział koncertach w Filharmonii Podkarpackiej, spektaklach operowych i teatralnych. Poprzez uczestnictwo w wymienionych wydarzeniach uczniowie powinni nauczyć się właściwego zachowania.

W związku z wprowadzeniem nowych podwyższonych standardów ochrony małoletnich, grono pedagogiczne oraz wszyscy pracownicy szkoły w trosce o dobro uczniów szkoły stawiają sobie za cel zwrócenie szczególnej uwagi na osoby dorosłe przebywające na terenie szkoły i ich zachowanie. Szczególną uwagę zwrócona zostanie na to, czy na teren szkoły nie wchodzi osoby postronne, które nie są rodzicami, rodzeństwem ani opiekunami uczniów. Ze względu na specyficzne położenie szkoły w zespole zamkowo – parkowym zdarzały się odosobnione przypadki, kiedy na teren szkoły wchodziły osoby obce, być może przekonane, że jest ona budynkiem udostępnionym do zwiedzania dla turystów. Takie zdarzenia powinny być całkowicie wyeliminowane.

Szczególna uwaga zwrócona zostanie również na osoby, które przychodzą do szkoły, aby uczestniczyć w szkolnych koncertach i popisach. Wydarzenia te poprzez swoją specyfikę gromadzą wiele osób stanowiących publiczność, są to rodzice, członkowie rodzin, znajomi, opiekunowie. Szczególna uwaga zwrócona zostanie na potencjalne osoby przybyłe na koncert, a nie przynależne do bliskiego grona uczniów, tak aby nie mogły zaistnieć z ich strony jakiegokolwiek działania mogące naruszyć dobro i bezpieczeństwo uczniów.

We wrześniu 2024 r. została przeprowadzona ankieta na temat działań wychowawczo-profilaktycznych realizowanych w Państwowej Szkole Muzycznej I st. im. T. Leszetyckiego w Łańcucie w grupie uczniów klas III-IV cyklu czteroletniego oraz 5-6 cyklu sześcioletniego. W ankiecie wzięło udział 38 uczniów.

Na podstawie ankiet można stwierdzić, że ponad 80% ankietowanych uczniów czuje się bezpiecznie w szkole. Ponad połowa uczniów ankietowanych chętnie przychodzi do

szkoły. Większość z nich (84%) jest akceptowana i dowartościowana przez swoich nauczycieli. Wszyscy uczniowie znają zasady kulturalnego zachowania się w sytuacjach oficjalnych i nieoficjalnych. Bardzo mało ankietowanych uczniów (15%) deklaruje sięganie po pomoc w szkole w rozwiązywaniu problemów. Uczniowie potrzebujący pomocy najczęściej zwracają się po pomoc do nauczyciela od instrumentu głównego lub do pana woźnego. Kilkoro uczniów ankietowanych spotkała się w szkole muzycznej z przejawami negatywnych zachowań – agresja fizyczna (5 uczniów) lub słowna (13 uczniów). Uczniowie najczęściej wskazują na wyzwiska lub ośmieszanie ze strony innych uczniów. Większość ankietowanych (92%) jest świadoma zagrożeń wynikających z uzależnień od alkoholu, papierosów, narkotyków. Bardzo mały procent uczniów (8% - 3 osoby) próbowało alkoholu, narkotyków, papierosów albo dopalaczy. 95% uczniów deklaruje przestrzeganie zasad zachowania, które obowiązują w szkole muzycznej. Większej połowie ankietowanych uczniów zdarza się popadać w konflikty z innymi uczniami.

4. Cele ogólne i szczegółowe programu profilaktyczno-wychowawczego na rok szkolny 2024/2025.

W bieżącym roku szkolnym po uwzględnieniu wyników ewaluacji programu profilaktyczno – wychowawczego, priorytetów wychowawczo – profilaktycznych CEA na br. szkolny najważniejsze działania w pracy wychowawczej oraz profilaktycznej są ukierunkowane na:

- wdrożenie do aktywnego uczestniczenia w działalności artystycznej,
- propagowanie kulturalnego zachowania w szkole i na koncertach,
- przeciwdziałanie przemocy, agresji i uzależnieniom,
- zapoznanie z normami zachowania obowiązującymi w szkole,
- uświadamianie niebezpieczeństw związanych z nadużywaniem komputera, Internetu, telefonów komórkowych,
- integrowanie społeczności szkolnej,
- zwrócenie szczególnej uwagi na bezpieczeństwo uczniów na terenie szkoły.

Cele szczegółowe:

1. Bezpieczeństwo uczniów:

- monitorowanie bezpieczeństwa uczniów na terenie szkoły
- tworzenie warunków do kształtowania zachowań sprzyjających zdrowiu i bezpieczeństwu uczniów,

- dbałość o bezpieczeństwo uczniów podczas zajęć, przerw, wydarzeń szkolnych
- uczenie zasad postępowania w sytuacjach zagrożenia, np. pożar oraz zasad zachowania bezpieczeństwa w budynku szkolnym i jego otoczeniu;

2. Ograniczenie zachowań agresywnych i przemocy w szkole:

- monitorowanie poziomu bezpieczeństwa, przejawów agresji fizycznej, werbalnej, czy tzw. hejtu
- uświadamianie uczniom, czym jest agresja i przemoc oraz jak sobie z nimi radzić, ograniczania ewentualnej agresji i przemocy,
- kształtowanie postaw troski o bezpieczeństwo własne i innych;
- wskazywanie dróg szukania pomocy,

3. Rozwijanie umiejętności współżycia społecznego:

- przedstawianie i omawianie zasad i reguł współżycia w klasie, szkole, grupie koleżeńskiej,
- integrowanie społeczności szkolnej poprzez wspólne występy podczas koncertów w szkole i w środowisku lokalnym, uczestnictwo w wydarzeniach artystyczne w regionie i poza nim, wycieczki szkolne, zabawy, święta klasy.
- edukacja prawna uczniów i w zakresie dróg korzystania z pomocy w indywidualnych przypadkach,

4. Profilaktyka uzależnień:

- profilaktyka antynikotynowa, antyalkoholowa,
- profilaktyka w zakresie narkomanii,
- profilaktyka uzależnienia od komputera i urządzeń elektronicznych,

5. Harmonogram konkretnych zadań do realizacji.

Z uwagi na specyfikę naszej szkoły która jest szkołą artystyczną prowadzącą kształcenie wyłącznie w zakresie przedmiotów artystycznych trzeba zwrócić uwagę na to, że głównymi potrzebami uczniów w zakresie oddziaływania objętego programem są obszary związane z wychowaniem poprzez sztukę, uwrażliwianiem, umiejętnościami współpracy na różnych płaszczyznach - artystycznych ale też interpersonalnych.

Zadanie wychowawcze	Formy realizacji	Termin	Osoby odpowiedzialne
Uczenie dobrego zachowania, zasad	- prezentowanie poprawnego zachowania	- cały rok szkolny	- wszyscy nauczyciele

kultury osobistej, kulturalnego zachowania podczas koncertów	podczas koncertów, indywidualne rozmowy z uczniami - uczenie zasad funkcjonowania w grupie koleżeńskiej		
Eliminacja korzystania z urządzeń elektronicznych na terenie szkoły	- upominanie uczniów korzystających z telefonów na terenie szkoły	- cały rok szkolny	- nauczyciele, pracownicy szkoły
Zapobieganie podejmowaniu przez uczniów zachowań ryzykownych	- rozmowy indywidualne	- cały rok szkolny	- wszyscy nauczyciele
Dbanie o bezpieczeństwo uczniów w szkole	- zwracanie uwagi na uczniów podczas pobytu w szkole, w trakcie przerw - zwracanie uwagi na obce osoby przebywające w szkole	- cały rok szkolny	- nauczyciele oraz pracownicy szkoły

6. Ewaluacja programu.

Ewaluacja programu polega na systematycznym gromadzeniu informacji na temat prowadzonych działań, w celu ich modyfikacji i podnoszenia skuteczności programu wychowawczo – profilaktycznego. Ewaluacja przeprowadzana będzie poprzez analizę narzędzi badawczych tj.: ankiety, obserwacje, analiza dokumentacji szkolnej, rozmowy z rodzicami / opiekunami, wymianę spostrzeżeń nauczycieli.

Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny został uchwalony przez Radę Rodziców w porozumieniu z Radą Pedagogiczną Szkoły.